

Br:

Podgorica, 28. jun 2024.

PLATFORMA

za učešće delegacije Crne Gore na sastanku šefova država i vlada NATO članica u Vašingtonu, Sjedinjene Američke Države, 9-11. jul 2024. godine

Opšte informacije

U Vašingtonu će u periodu od 9. do 11. jula biti održan sastanak šefova država i vlada NATO-a. Delegaciju Crne Gore predvođiće predsjednik Vlade Crne Gore Milojko Spajić, a u njenom sastavu će biti i ministar vanjskih poslova, dr Filip Ivanović i ministar odbrane Dragan Krapović. Osim šefova država i vlada NATO članica, predviđeno je učešće i partnerskih država, i to Predsjednika Ukrajine, premijera Japana, Australije, Novog Zelanda i Predsjednika Republike Koreje, kao i predsjednika Evropskog savjeta i predsjednice Evropske komisije.

Teme sastanka u Vašingtonu

Samit u Vašingtonu ima poseban značaj jer će se njime obilježiti važan jubilej - 75 godina od osnivanja najmoćnijeg vojno-političkog saveza i biće prilika da saveznice još jednom pokažu svoje jedinstvo i solidarnost u odbrani slobode i demokratije. S tim u vezi, prvog dana Samita predsjednik SAD-a Džozef Bajden će upriličiti Komemorativni događaj kojim će biti proslavljena 75. godišnjica najuspješnije alijanse u istoriji.

Saveznici će na ovogodišnjem Samitu razgovarati o transatlantskoj bezbjednosti u novom geopolitičkom okruženju i razmotriti trenutnu situaciju i izazove s kojima se saveznice i Alijansa suočavaju, kao i sljedeće korake koje treba preduzeti. Samit će biti prilika i za sagledavanje ostvarenih rezultata u ključnom trenutku za evropsku i evroatlantsku bezbjednost i stabilnost, tako da će glavne teme na agendi biti: *odvraćanje i odbrana, nastavak podrške Ukrajini, izazovi iz svih strateških pravaca, jačanje globalnih partnerstava, posebno sa indo-pacifičkim partnerima i EU.*

U pogledu **odvraćanja i odbrane** saveznici će se osvrnuti na činjenicu da NATO sprovodi najveće pojačanje kolektivne odbrane od Hladnog rata i usvojeni su sveobuhvatni planovi odbrane, dok je izdvajanje za odbranu na uzlaznoj putanji širom Alijanse gdje više od 20 članica izdvaja 2% BDP za ove potrebe. Očekuje se da će na NATO Samitu lideri usvojiti novu odbrambenu industrijsku obavezu koja predviđa povećanje vojne proizvodnje i učvršćivanje dugoročne saradnje sa industrijom, što će omogućiti saveznicima da povećaju vojnu proizvodnju i razvoj odbrambeno-industrijske baze koja odgovara ovoj svrsi.

Pored toga, saveznici će donijeti odluke o prilagođavanju komandne strukture NATO-a, unapređenju integrisanih sistema protivvazdušne i protivrakete odbrane, kao i o usklađivanju planova odbrane sa potrebnim sposobnostima.

Paralelno sa radnom večerom za šefove delegacija država članica NATO, Ukrajine, partnera iz regiona Indo-Pacifika, te predstavnika EU, u okviru odvojenih radnih večera, ministri vanjskih poslova i odbrane će imati priliku da sa partnerima iz, Savjeta evroatlantskog partnerstva, Istanbulske inicijative za saradnju, Mediteranskog dijaloga i Indo-Pacifika razgovaraju o globalnim bezbjednosnim izazovima.

Drugog dana Samita biće održana **sesija s partnerima** na kojoj će biti riječi o bezbjednosnoj situaciji u evroatlantskom i azijsko-pacifičkom regionu, kao i o mogućnostima za saradnju u oblastima od zajedničkog interesa, tj. kako podržati međunarodni poredak zasnovan na pravilima i zaštiti demokratskih vrijednosti. Rastuća povezanost između Rusije i njenih autoritarnih partnera (Kine, Irana i Sjeverne Koreje) čini još važnijim da saveznici blisko sarađuju sa državama u Indo-Pacifiku, uključujući u oblastima poput sajbera, suzbijanja hibridnih prijetnji i savremenih tehnologija. Na ovoj sesiji saveznice će razmijeniti mišljenja sa predstavnicima Evropske unije i država partnera Alijanse - Japana, Australije, Novog Zelanda i Republike Koreje.

Takođe, istog dana biće održan i **sastanak Savjeta NATO-Ukrajina (NUC)** na nivou šefova država i vlada na kojem će učestvovati i Predsjednik Ukrajine Volodimir Zelenski. Očekuje se da će sastanak rezultirati donošenjem novog paketa savezničkih mjera kojim će se osnažiti podrška Ukrajini i dati novi impuls njenoj evroatlantskoj perspektivi. Naime, NATO planira da ima veću koordinirajuću ulogu u obezbjeđivanju opreme i obuke za ukrajinske snage. Na ovaj način omogućiće se korišćenje NATO struktura kako bi se podrška Ukrajini postavila na čvršće temelje, obezbijedila veća predvidljivost za Kijev i odgovorilo na trenutne i dugoročne potrebe Ukrajine. Na NUC sastanku saveznici će razmotriti i nastavak finansijske podrške Ukrajini. Saveznici će se osvrnuti i na put Ukrajine ka članstvu u NATO i ponoviti da je budućnost Ukrajine u NATO.

Na Samitu je predviđeno i usvajanje niz dokumenata, od kojih između ostalih i Zajednička NATO deklaracija, kao i izjava Savjeta NATO-Ukrajina, u kojoj će se ponoviti posvećenost saveznika nastavku i jačanju podrške Ukrajini kao i njena buduća evroatlantska perspektiva.

Tokom trajanja Samita u Stejt Dipartmentu će biti organizovan događaj na temu Žene, mir i bezbjednost na kojem će učestvovati ministar vanjskih poslova Crne Gore dr Filip Ivanović.

Učešće Crne Gore na sastancima u okviru Samita

U donosu na teme sastanka, kao i trenutnu bezbjednosnu situaciju, Samit će pružiti mogućnost Crnoj Gori da predstavi svoje nacionalne pozicije i ponovi posvećenost NATO-u i njegovim vrijednostima.

Predsjednik Vlade Crne Gore će predstaviti naše konkretne doprinose aktuelnim politikama, misijama i operacijama Alijanse kojima odgovorno pristupamo već sedam godina od ostvarenja punopravnog članstva. Na temu **odvraćanja i odbrane**, istaći će posvećenost Crne Gore nastavku pružanja doprinosa aktivnostima ojačanog prisustva na istočnom krilu Alijanse kroz angažman pripadnika Vojske Crne Gore u okviru borbenih grupa u Letoniji i Bugarskoj, kao i da ćemo u narednom periodu nastaviti da deklarišemo nacionalne snage u skladu sa novim NATO modelom, i pružiti doprinos modernizovanoj NATO komandnoj strukturi. U kontekstu izdvajanja za odbranu, premijer će naglasiti da je Crna Gora ove godine premašila iznos od 2% BDP za izdvajanje za odbranu i time potvrdila kredibilitet naše zemlje kao pouzdane NATO članice. Samit će biti prilika da Crna Gora istakne da kao odgovorna članica, odlučno pristupa realizaciji svih predviđenih zadataka, svjesna da se samo udruženim naporima može pravovremeno realizovati vrlo ambiciozna agenda NATO i, na taj način, kontinuirano osnaživati sistem kolektivne bezbjednosti.

U pogledu **Ukrajine**, predsjednik Vlade Crne Gore će konstatovati da je od ključne važnosti još jednom iskazati jasnu i nedvosmilenu podršku ovoj državi u njenim nastojanjima da odbrani svoju teritoriju i, istovremeno, zajedničke vrijednosti demokratskih društava. Pozdraviće donošenje novog paketa mjera kojim će se osnažiti podrška Ukrajini i dati novi impuls njenoj evroatlantskoj perspektivi. Premijer će pozdraviti zavidan nivo solidarnosti i odlučnosti koje su saveznice demonstrirale u proteklom periodu kako bi pružile neophodnu pomoć Ukrajini, naglašavajući značaj koordinisanog pristupa svih međunarodnih aktera. Informisaće saveznike da smo od početka rata opredijelili značajnu pomoć za Ukrajinu. Između ostalog upućeno je devet paketa vojne pomoći ovoj zemlji, a podršku smo uputili i kroz Sveobuhvatni paket pomoći za Ukrajinu (CAP). Takođe, predsjednik Vlade će istaći da planiramo da i u narednom periodu nastavimo da podržavamo ukrajinski narod.

Vežano za **saradnju s državama iz indo-pacifičkog regiona**, a posebno u svijetlu dešavanja u Ukrajini, predsjednik Vlade Crne Gore će istaći potrebu nastavka jačanja odnosa sa svim partnerima koji dijele naše vrijednosti i pozicije i koji se zalažu za odbranu međunarodnog poretka zasnovanog na pravilima. Ponoviće važnost jačanja saradnje sa partnerima iz ovog regiona posebno u dijelu suprotstavljanja hibridnim i sajber prijetnjama.

NATO Samita u Vašingtonu biće prilika i za organizovanje bilateralnih susreta.

Paralelno sa sastankom šefova država i vlada prva dama SAD-a Džil Bajden, će organizovati Program za supružnike/ce/partnere/ke na kojem će učešće uzeti partnerka premijera Spajića.

Sastav delegacije

Delegaciju Crne Gore će predvoditi predsjednik Miloško Spajić, predsjednik Vlade, a u sastavu će, u ime Vlade Crne Gore, biti:

1. dr Filip Ivanović, ministar vanjskih poslova
2. Dragan Krapović, ministar odbrane
3. Danica Mijatović, otpravnica poslova a.i. u Stalnoj misiji CG pri NATO
4. Linda Camaj, otpravnica poslova a.i. u Ambasadi CG u Vašingtonu
5. Marko Marković, državni sekretar u Ministarstvu odbrane
6. Todor Goranović, savjetnik predsjednika Vlade za bezbjednost i odbranu
7. Milica Perišić, savjetnica predsjednika Vlade za vanjske poslove
8. Milena Kalezić, v.d. generalne direktorice za NATO i politiku bezbjednosti u Ministarstvu vanjskih poslova
9. Radmila Perović, v.d. generalne direktorice za politiku odbrane u Ministarstvu odbrane
10. Jovana Bojović, savjetnica predsjednika Vlade za odnose s javnošću
11. maj Želimir Pojužina, šef Kabineta ministra odbrana
12. Branislav Zec, drugi sekretar u Stalnoj misiji CG pri NATO.

Troškove učešća delegacije na sastanku šefova država i vlada država članica NATO-a snosiće institucije pojedinačno.